

GLASILO
DELOVNE
ORGANIZACIJE
LESNA
SLOVENJ GRADEC
GOZDARSTVO
IN
LESNA INDUSTRIJA

LETO IX — ŠTEVILKA 1
FEBRUAR 1976

VIHARNIK

IGRA NARAVE - POHORSKI MOŽ

Nenavadno oblikovan smrekov štor pri kmetu Turičniku nad Slovenjem Gradcem — Foto: A. Klemenšek, dipl. inž.

V TEJ ŠTEVILKI LAHKO BERETE:

- Količinska izvršitev plana za lesnoindustrijsko in gozdarsko dejavnost za leto 1975
- Informacija o likvidnosti podjetja
- Delo organov upravljanja
- Mini intervju
- Ali ni cena previsoka?
- Gozdni obrati za kooperacijo
- Kako in koliko štipendije?
- Bill so lepi, a tudi težki dnevi
- Srečanje borcev Zidanškove brigade
- Cloveška solidarnost ni navadna fraza
- Portret sodelavca
- Sportne igre Lesne '75
- Zdrav duh v zdravem telesu
- Pismo ljubitelja narave
- Kadrovske novice
- Križanka, Lesne Slovenj Gradec

Dragi bralci!

Ob izidu prve številke našega glasila nam dovolite, da napišemo nekaj o željah in načrtih uredniškega odbora ob izdajanju številke našega glasila v letošnjem letu.

Naša, verjetno pa tudi vaša želja je, da bi glasilo izhajalo bolj redno kot doslej, da bi izšlo več števil in da bi list postal vsebinsko bogatejši in zanimivejši za vsakogar izmed nas. Prepričani smo, da nam bo z vašim sodelovanjem uspešno doseči ta cilj.

Morda si, ko prebirate te vrstice, mislite: le kaj hočejo od nas, kaj imajo »za bregom«? Pravzaprav ničesar nemogočega. Izrazili bi radi le željo, da nam pomagate, da z nami sodelujete, ker bomo le tako dosegli zaželen uspeh. In kako si predstavljamo takšno sodelovanje? Dobro vemo, da bi marsikdo izmed vas imel povedati veliko zanimivih stvari iz življenja in dela na delovnem mestu ali doma. Pa kaj, ko ni časa, da bi sedli in se lotili pisanja. Če je to tisti problem, ki vam brani, da bi sodelovali z nami, potem vam povemo, da poznamo odličen recept. Kakšen? Z novim letom je pri skupnih službah zaposlen referent za obveščanje. Njegova naloga bo razen obveščanja tudi urejanje glasila. Če boste želeli, da bi objavili kakšno zanimivost, problem, šalo, skratka, karkoli zanimivega, pa nimate časa, da bi to sami napisali, pišite na pravno-organizacijski sektor, referentu za obveščanje ali ga pokličite po telefonu, pa bo ta namesto vaš, v vašem imenu, napisal tisto, kar mu boste povedali.

O čem naj bi pisali, oziroma pripovedovali. O stvarih, ki jih doživljate vsak dan na delovnem mestu; o problemih, šalah v vašem TOZD ali na vašem delovnem mestu, morda o vaših sodelavcih, o katerih mislite, da si zaradi svoje delovne discipline zaslužijo, da jih spoznajo tudi drugi zaposleni v naši delovni organizaciji. Morda živijo in delajo v vaši sredi ljudje, ki v svojem prostem času slikajo, kiparijo, pišejo pesmi, črtice, novele. Sporočite nam njihova imena, da jih bomo lahko predstavili. Skratka, pišite in sporočajte o vsem, kar se vam zdi zanimivo, mi pa se bomo potrudili, da bodo vaši prispevki objavljeni.

Svoje prispevke pošiljajte na naslov »LESNA — gozdarstvo in lesna industrija Slovenj Gradec«, pravno-organizacijski sektor (Nadaljevanje na 2. strani)

KAKO SMO IZPOLNILI PLANIRANO PROIZVODNJO

KOLIČINSKA IZVRŠITEV PLANA ZA LESNOINDUSTRIJSKO DEJAVNOST V LETU 1975

V lesnoindustrijski dejavnosti »LESNE« smo dosegli v letu 1975 višjo proizvodnjo kot v letu 1974. Porast ni bil enakomeren skozi celo leto — v prvem polletju je bil višji kot v drugem. Po posameznih TOZD povečanje ali upadanje močno odstopa od skupnih rezultatov.

Zagarska proizvodnja je kot celota pod planom, vendar je občutno povečala proizvodnjo v primerjavi z letom 1974. Proizvodnja je manjša zaradi spremembe plana in večja zaradi večje dobave hlodovine. Med letom je bilo precej nihanja zaradi neenakomernih dobav hlodovine, kot posledica tega so bile precej neenakomerno korišćene kapacitete, a vendar polno. Delali so tudi v tretji izmeni ali ob prostih sobotah.

V letu 1975 je več negativnih faktorjev vplivalo na delo v zagarski proizvodnji. Med njimi sta najmočnejša: poslabšanje kvalitete hlodovine in padec popraševanja po žaganem lesu.

V tovarni ivernih plošč je plan močno prekoračen zaradi dela v treh, oziroma štirih izmenah. Tako delo je narekovala ekonomska situacija tovarne in veliko popraševanje po iverkah. Bilo je treba vložiti izredne napore za doseg tako ugodnih proizvodnih rezultatov.

Finalna proizvodnja planskih predvidevanj ni izpolnila, vendar je občutno povečala proizvodne količine v primerjavi z letom 1974. Plan ni bil dosežen zaradi zelo neugodnih tržnih razmer. Popraševanje je močno upadlo, znižale pa so se tudi cene. Tako stanje je bilo skoraj pri vseh izdelkih stavbnega pohištva, torej za vse izdelke naše finalne lesne predelave. Zaradi take tržne situacije je bilo treba preiti na direktno prodajo, s tem tudi proizvodnjo, gradbenim podjetjem in sprejemanjem skrajno neugodnih proizvodnih dispozicij. Nujno so se zmanjšale serije, povečali stroški, padla je produktivnost.

Vse omenjene težave pa vseeno niso povzročile padca proizvodnje v primerjavi z letom 1974.

Marjan Baškovič, inž.

KOLIČINSKA IZVRŠITEV PLANA ZA LESNOINDUSTRIJSKO DEJAVNOST ZA LETO 1975

TOZD/izdelek	Plan za leto 1975 po rebalansu	Dosežena proizvodnja v letu 1975	% izpolnitve plana
a) ŽAGAN LES — m³			
Žaga Mislinja	15.607	15.725	100,8
Žaga Otiški vrh	28.538	26.976	94,5
Žaga Mušenik	14.950	14.528	97,2
Žaga Radlje	18.123	18.295	100,9
Žaga Radlje	1.383	1.373	99,3
Skupaj žagan les	78.601	76.897	97,8
b) LADIJSKI POD — m³			
Žaga Mislinja	866	746	86,1
Žaga Otiški vrh	1.044	1.715	164,3
Žaga Mušenik	1.500	1.303	86,9
Žaga Vuhred	771	51	6,6
Skupaj ladijski pod	4.181	3.815	91,2
c) IVERNE PLOŠČE			
Navadne iverne plošče — m ³	79.990	79.381	99,2
Oplemenitene iverne plošče — m ²	831.000	879.460	105,8
d) FINALNA PROIZVODNJA			
TP Pameče			
Podboji — kosov	31.881	28.809	90,4
Obloge — m ²	213.179	214.860	100,8
Priprava furnirja za Prevalje — m ²	269.925	219.524	81,3
Omarice za rolo — kosov	19.933	14.806	74,3
Letve — tm	84.475	101.414	120,0
TP Prevalje			
Furnirana vratna krila — kom.	69.541	64.720	93,1
Klasična krila — kosov	13.787	13.864	99,3
Podboji Kopa — kosov	23.169	23.746	102,5
Kavč ogrodja — kosov	3.648	4.153	113,8
Slepi podboji — kosov	2.730	4.552	166,7
Paleta	—	690	—
TSP Radlje			
Klasična okna in vrata — kosov	16.991	16.535	97,3
Montaža rolet	—	5.206	—
TO Podvelka			
Okna Intro-Izolir — kosov	31.027	22.655	73,0
Izolirno steklo — m ²	41.122	25.200	61,3
PVC rolete — kosov	27.697	17.183	62,0
Rolo omarice — kosov	15.381	7.252	47,1
Paleta za embalažo — kosov	—	486	—

(Nadaljevanje na 3. strani)

Macesnova krona — Foto: J. Kozelj, inž.

(Nadaljevanje s 1. strani)
tor, referentu za obveščanje, s pripisom »za Viharnik«.

Ob zaključku teh razmišljanj, o naših željah za delo v bodoče, ne moremo končati, ne da bi izrekli posebno zahvalo Juriju Šumečniku. Tovariš Jurij, kot ga radi imenujejo, je že nekaj let s svojim delom in prizadevnostjo prispeval, da je naše glasilo sploh iz-

hajalo. Z veliko volje je ob svojem rednem delu našel še vedno toliko časa, da je uspel pridobiti krog sodelavcev, ki so mu pomagali pri izdajanju in urejanju glasila.

Tovariš Jurij, tebi in dosedanjim sodelavcem iskrena hvala za vloženi trud, istočasno pa izražamo željo, da nam še v bodoče pomagata pri delu.

Uredništvo

Informacija o stanju likvidnosti podjetja

V zadnjem »Viharniku« je bila poleg številčnih podatkov podana obrazložitev visokega porasta vezanih obratnih sredstev do konca oktobra v primerjavi z začetkom leta.

Tokrat torej ugotavljamo le spremembe v mesecu novembru v primerjavi s koncem meseca oktobra.

Novembra so bile zaloge še v nadaljnjem porastu — v enem mesecu so se povečale za 6,715/m ND (/m pomeni v tisočih ND) tako pri surovinah in materialu kot pri gotovih izdelkih. V enajstih mesecih letos je podjetje povečalo potrebe po obratnih sredstvih samo s povečanimi zalogami kar za 31,821/m ali za 28%.

Tudi stanje terjatev, neplačani dolgovi kupcev za naše prodane izdelke, se je v novembru dodatno povišalo in znaša stanje že 106,197/m ND, kar predstavlja poprečno vezavo 76 dni ali dva in polmesečno vrednost prodaje.

V isti višini smo povečali tudi obveznosti do naših dobaviteljev, ki znašajo konec novembra že 58,986/m ND, vendar še vedno le dobro polovico vseh terjatev. V 11 mesecih letos smo neplačane obveznosti povišali za 58% ter si s tem zmanjševali primanjkljaj obratnih sredstev. Ta vir sredstev pa nam največkrat pomeni dodatni strošek za zamudne obresti, ki nam jih zaračunavajo dobavitelji, kjer ne uspe-

mo sklepati pogodb z daljšo valuto plačil. Med viri obratnih sredstev so bistveno povečani v novembru predvsem kratkoročni krediti. Le-ti so v letošnjem letu narasli kar za 81%.

Približno 50% kratkoročnih in začasnih virov obratnih sredstev pomeni za pokrivanje zalog in terjatev preveč rizikov stalnega obnavljanja teh virov in tudi znatno višji strošek v obliki obresti.

Na račun večjih kratkoročnih kreditov je primanjkljaj obratnih sredstev konec novembra celo nekaj nižji kot meseca oktobra — za 2,334/m ND in za 10% nižji kot v začetku leta.

Kakšno bo poročilo o vezavi obratnih sredstev in virov v zaključnem računu, torej konec leta 1975?

Natančni podatki bodo znani šele z zaključnim računom. Vendar nekaj ocen.

Vrednost zalog se je v decembru še zvišala, kar bo povečalo skupaj vezana obratna sredstva.

Bistvena sprememba je ob koncu leta nastala v stanju terjatev do kupcev. Vsestranska akcija za izterjavo kupcev je stekla v zadnjem mesecu leta 1975 zelo pozitivno. Pritok sredstev je bil izredno visok, tako da se je stanje terjatev bistveno znižalo skoraj na 50 do 60% stanja konec novembra.

To pomeni za zaključni račun trojno ugodnost v podjetju in TOZD:

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)

KOLIČINSKA IZVRŠITEV PLANA ZA GOZDARSKO DEJAVNOST V LETU 1975

Proizvodni plan sečnje in oddaje gozdnih sortimentov za leto 1975 je izpolnjen v celoti. Posamezne temeljne organizacije združenega dela gozdarstva so s spremembo plana povečale količine oddaje lesa, in to predvsem z znižanjem prehodnih zalog — saj so ob normalni sečnji prehodne zaloge znižane od 29.103 m³ s stanjem 1. 1. na 19.812 m³ s stanjem 31. 12. Istočasno z znižanjem prehodnih zalog je tudi pozitiven premik le-teh iz gozda na kamionsko cesto oziroma skladišče, tako da je v gozdu manj kot polovica vseh prehodnih zalog.

V družbenem sektorju je plan sečnje realiziran skupno za podjetje s 106% (po temeljnih organizacijah združenega dela

od 101 do 113%). Prav tako je odkup iz zasebnega sektorja realiziran za celotno podjetje s 106%. Načrtovanih količin ni dosegla edino temeljna organizacija združenega dela gozdarstva Mislinja, ki je odkupila 815 m³ manj, kot je planirala.

Oddaja — prodaja gozdnih sortimentov je prav tako izvršena nad načrtovano količino, in sicer: v družbenem sektorju za 4572 m³, v zasebnem pa 6480 m³, skupno 11.052 m³ ali v odstotku 5,03. Skupno je bilo prodanega 230.579 m³ lesa; iz družbenih gozdov 109.407 m³ in iz zasebnih 121.172 m³.

Prek centralnega lesnega skladišča je bilo v preteklem letu oddanega skupno 86.306 m³ lesa, kar predstavlja 37,43% vsega oddanega lesa.

Količinski podatki izvršitve plana proizvodnje in prodaje so ugodni, kakšni pa bodo finančni, nam bo pokazal zaključni račun. Metod Sekirnik, dipl. inž. gozd.

KOLIČINSKA IZVRŠITEV PLANA OD 1. 1. DO 31. 12. 1975

TOZD	Družbeni sektor			Privatni sektor			Skupaj			Od tega na CLS		
	plan	izvršeno	%	plan	izvršeno	%	plan	izvršeno	%	plan	izvršeno	%
POSEK — ODKUP												
Mislinja	15.005	16.896	113	13.380	12.565	94	28.385	29.461	104			
Slovenj Gradec	11.620	11.837	102	22.800	22.915	101	34.420	34.752	101			
Dravograd	5.376	5.455	101	12.825	13.558	106	18.201	19.013	104			
Ravne	9.550	9.944	104	17.687	18.857	107	27.237	28.801	106			
Črna	29.800	32.048	108	17.000	20.863	123	46.800	52.911	113			
Radlje	27.430	28.288	103	31.000	32.452	105	58.430	60.740	104			
Skupaj:	98.781	104.468	106	114.692	121.210	106	213.473	225.678	106			
PRODAJA												
Mislinja	17.005	19.394	114	13.380	12.845	96	30.385	32.239	106	11.440	11.491	100
Slovenj Gradec	13.120	13.141	100	22.800	22.883	100	35.920	36.024	100	15.400	15.151	98
Dravograd	5.461	5.477	100	12.825	13.458	105	18.286	18.935	104	13.564	14.095	104
Ravne	10.464	11.478	110	17.687	18.926	107	28.151	30.404	108	20.600	18.159	88
Črna	30.800	30.582	99	17.000	20.480	120	47.800	51.062	107	14.000	17.544	125
Radlje	27.985	29.335	105	31.000	32.580	105	58.985	61.915	105	8.865	5.442	61
CLS Otiški vrh	(83.869)	(86.306)	(103)	—	—	—	(83.869)	(86.306)	(103)			
Skupaj:	104.835	109.407	104	114.692	121.172	106	219.527	230.579	105	83.869	81.882	98

Tehnični les iglavcev	Zaloga		gozd.	Od tega	
	1. 1. 1975	31. 12. 1975		k. o.	sklad.
PRODAJA NA PANJU					
Mislinja	4.220	1.853	683	1.170	
Slovenj Gradec	3.911	2.707	2.390	361	44
Dravograd	1.052	1.054	360	694	—
Ravne	2.408	997	354	641	2
Črna	5.483	6.458	2.982	3.472	4
Radlje	7.561	5.283	2.531	1.196	1.556
CLS Otiški vrh	4.468	1.460			1.460
Skupaj:	29.103	19.812	9.300	7.534	2.978

Delo organov upravljanja podjetja

Delavski svet in svet kmetov lastnikov gozdov LESNE Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija, sta imela v mesecu decembru 1975 eno skupno sejo, izvršilni odbor podjetja eno sejo in odbor samoupravne delavske kontrole podjetja eno sejo.

9. seja delavskega sveta in sveta kmetov lastnikov gozdov, z dne 26. 12. 1975

Od pomembnih stvari, o katerih sta delavski svet in svet kmetov lastnikov gozdov razpravljala in sklepala na tej seji, moramo omeniti:

— Sprejela sta predlog poslovne politike in osnove za izdelavo gospodarskega načrta za leto 1976.

— Odobren je bil najem kratkoročnega kredita za odplačilo carine za opremo Tovarne oken Podvelka v višini 1.895.000 din.

— Odobril se je nakup obveznic federacije z rokom vračila

31. 12. 1976 v višini 500.000 din iz sredstev obveznega rezervnega sklada.

— Sklenila sta, da se razlike občasnih in plačanih prispevkov za leto 1973 in 1974 v skupni višini 1.312.983,15 din z 31. decembrom 1975 prenesejo v lastni poslovni sklad za obratna sredstva v korist TOZD, na katere se razlike nanašajo.

— Sprejela sta sklep, da se napravi dokončni obračun in delitev čistega dohodka za leto 1974 na podlagi samoupravnega sporazuma o dolgoročnem poslovnem sodelovanju s Slovenija-lesom Ljubljana.

— Sprejet je bil sklep, da LESNA Slovenj Gradec pristopi kot družabnik v mešano podjetje v tujini SLOVENIA BOIS S. A. R. L. BANGUI, CAR RCA. Za podpis vseh potrebnih dokumentov v zvezi s pristopom v mešano podjetje v tujini Slovenia bois je bil pooblaščen namestnik glavnega direktorja tovariš Mihael Savinek.

— Imenovana je bila komisija za pripravo osnutka programa razvoja lesne industrije v Dravski dolini za obdobje 1976 do 1980.

— Razpisane so bile volitve v delavski svet podjetja in izvršilni odbor podjetja.

S to sejo je bil zaključen tudi mandat delavskega sveta podjetja in sveta kmetov lastnikov gozdov.

11. seja izvršilnega odbora podjetja z dne 17. 12. 1975

Izvršilni odbor je med drugim razpravljala in sklepala:

— Spremenil je že sprejeti sklep o višini honorarja našim strokovnjakom, ki poučujejo na osnovi pogodbe na vseh tečajih, seminarjih ali na dislociranih oddelkih v podjetju. Spremeni se v toliko, da je honorar za šolsko uro v rednem delovnem času 30 din neto, ne pa 45 din, kot je bilo sklenjeno prvotno. Izven rednega delovnega časa pa ostane 50 din.

— Sprejel je informacijo o poslovanju za 10 mesecev in delno za 11 mesecev in predlagal, da vse tiste TOZD, katerih rezultat poslovanja je nezadovoljiv, hitro in odločno ukrepajo, da bodo čimprej realizirani sanacijski programi.

— Razpravljala je o predlogu osnov za sestavo gospodarskega načrta za leto 1976 in o predlogu poslovne politike.

— Obravnaval je tri prošnje za dotacijo, od katerih je dve rešil pozitivno, eno pa negativno.

3. seja odbora samoupravne delavske kontrole podjetja z dne 2. 12. 1975.

Na tej seji je odbor razpravljala o izvajanju sprejetih sanacijskih in stabilizacijskih programov.

Sprejel je sklep, da morajo samoupravne delavske kontrole po TOZD spremljati izvajanje sprejetih programov. Spremljanje naj bo mesečno in poročila naj dostavljajo odboru samoupravne delavske kontrole podjetja.

V zvezi s spremljanjem inventur je odbor sklenil, da morajo odbori samoupravnih delavskih kontrol po TOZD biti prisotni pri izvajanju inventur in jo tudi spremljati.

Odbor se je tudi seznanil z ugotovitvami inšpekcijskih pregledov službe družbenega knjigovodstva, ki so bili v TOZD Tovarna oken Podvelka in Tovarna ivernih plošč Otiški vrh. Sklenil je, da se morajo navodila, ki so bila poslana vsem TOZD in sektorjem pri delovni skupnosti skupnih služb v zvezi s temi ugotovitvami, dosledno izvajati. Pri tem morajo sodelovati tudi odbori samoupravnih delavskih kontrol v TOZD, da se bodo ugotovljene nepravilnosti takoj odpravile. Odbori naj kontrolirajo, da se bodo pogodbe o delu (civilno-pravne) pravilno sklepale.

(Nadaljevanje na 5. strani)

INFORMACIJA O STANJU LIKVIDNOSTI PODJETJA

(Nadaljevanje s 3. strani)

1. nižji odpis terjatev, starejših od 45 dni — v breme dohodka;

2. nižje vezana obratna sredstva in s tem manjši primanjkljaj obratnih sredstev;

3. možnost plačila starih obveznosti do dobaviteljev, kmetov in do bank in v tej zvezi nižje zamudne obresti.

To nam omogoča začasno tudi normalno in likvidno poslovanje podjetja, ki ga z olajšanjem čutimo v mesecu januarju letos.

Več o problematiki likvidnosti, tudi po posameznih TOZD, boste lahko čitali v podrobnejšem poročilu zaključnega računa za leto 1975.

Pregled vezave obratnih sredstev in virov obratnih sredstev za celotno podjetje (vrednostno) — konec novembra 1975.

A. Vezana obratna sredstva (v 000 ND)

Vrsta vira	Stanje	Stanje	Povečanje oz. zmanjšanje	Indeks 3:2
	1. 1. 1975	30. 11. 1975		
1. Vrednost zalog:				
— surovine in material	50,587	44,176	- 6,411	87
— nedovršena proizvodn.	11,290	13,518	+ 2,228	120
— gotovi izdelki	52,516	88,520	+ 36,004	169
Skupaj zaloge:	114,393	146,214	+ 31,821	128
2. Terjatve do kupcev	84,442	106,197	+ 21,755	126
3. Avansi dobaviteljem	6,143	15,307	+ 9,164	249
4. Zagonski stroški (nekriti)	14,759	12,610	- 2,149	85
5. Tekoče izgube	—	3,068	+ 3,068	—
Skupaj vezana obratna sredstva	219,737	283,396	+ 63,659	129
6. Obveznost do dobaviteljev	38,330	58,986	+ 21,656	158
Neto vezana obratna sredstva	182,407	224,410	+ 42,003	123

B. Viri obratnih sredstev (v 000 ND)

Vrsta vira	Stanje	Stanje	Povečanje oz. zmanjšanje	Indeks 3:2
	1. 1. 1975	30. 11. 1975		
1. Lastni poslovni sklad	50,307	62,633	+ 12,326	125
2. Krediti za trajna obratna sredstva	27,795	44,069	+ 16,274	159
3. Kratkoročni krediti	53,061	96,192	+ 43,131	181
4. Začasni viri (lastna sredstva)	19,783	- 6,659	- 26,442	
Skupaj viri obr. sred.	150,946	196,235	+ 45,289	130
Primanjkljaj virov obratnih sred.	- 31,461	- 28,175	+ 3,286	90

Angelca Vrbnjak, oec.

Vsak dan jih vidimo — Foto: A. Klemenšek

ALI NI CENA PREVISOKA?

Prizadevanja na vsakovrstnih ravneh za čim hitrejši tehnični in gospodarski napredek in razvoj ne morejo biti popolna in učinkovita, če pri tem pozabljamo vnašati v prvi plan zelo pomembno dejstvo, to je zdravega in pri varnem delu zaposlenega delovnega človeka. In prav to dejstvo si mnogi zaradi nerazumevanja ali površnosti težko predstavljajo v zvezi z rentabilnostni-

mi izračuni, mnogim je prav neverjetno odmaknjen. Skratka, v njihovi zavesti ni prisotno dejstvo, da se delo v proizvodnji organizira in vodi zaradi ljudi, ki tam delajo, ustvarjajo, ki od tega dela živijo in žele v starosti uživati prislužene sadove zdravi in ne kot invalidi dela.

Zaradi vpliva delavca kot člena v proizvodnem procesu in nedoslednosti pri izvajanju

varnostnih predpisov prihaja do neskladnosti. Premalo nam je zasidrano v mislih in dejavnih spoznanje, da povzroča vsaka delovna nezgoda, lažja ali težja, »luknjo v proizvodnji«. Vsaka taka luknja v proizvodnji pa s svojo verižno reakcijo uniči sadove dela in pušča za seboj poškodovane, ranjene, obolele ali celo mrtve delavce ter večjo ali manjšo materialno škodo. Lahko trdimo, da povzroča nezgode pri delu verižno reakcijo, na katero mnogi niti ne pomislijo.

Kako poteka takšna verižna reakcija, si oglejmo na naslednjem primeru:

V tovarni ivernih plošč v Otiškem vrhu se je prvi delovni dan v letošnjem letu zgodila nesreča pri delu, ki jo dajem vsem v premislek.

Tovariš Maks Kramljak, po poklicu električar, je tako kot vsak delovni dan opravljalo delo dežurnega električarja. Njegova naloga je bila vzdrževanje električnih naprav v tovarni. Pri popravilu varovalnega avtomata v relejni omarici je prišlo do kratkega stika. Učinek obločnega plamena, ki je nastal pri tem, je delavcu poškodoval oči in povzročil opekline na obrazu.

Prav ta delavec je bil v letu 1975 na seminarju »Varstvo pri delu« seznanjen s pogoji za varno delo na električnih napravah in o obvezni uporabi varovalnih sredstev pri opravljanju teh del.

Pri analizi nezgode se je med drugim ugotovilo, da delavec ni uporabljal predpisanih osebnih varovalnih sredstev. Uporaba teh bi preprečila poškodbo, ali vsaj precej omilila posledice poškodbe. To nepravilnost niso opazili niti neposredni vodja vzdrževalne skupine niti delavec sam, verjetno iz razloga, ker osebnih varovalnih sredstev niso uporabljali pri nadzoru del niti »šefi«. V tem so jih posnemali tudi drugi delavci, in to kljub navodilom v internih aktih in ustnim opozorilom nekaterih odgovornih delavcev. Slab zglede vodje je verjetno zalegel več kot njegova svarila. Delavec v relejni omarici je delal brez varovalnih očal, rokavic in čelade, ki bi v opisanem primeru preprečila poškodbo.

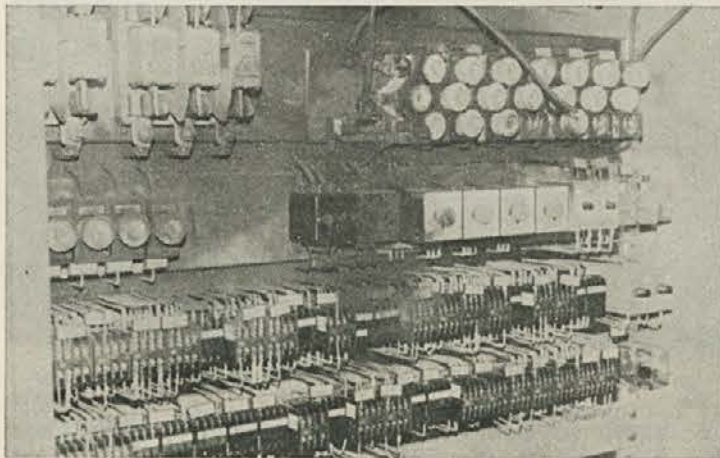
V tem članku ne želim izdelati podrobne analize nesreče, ki se je pripetila pri opravljanju del s povečano stopnjo nevarnosti, temveč želim opozoriti le na nekatera dejstva, medtem ko naj bralec sam razmisli o vzrokih, ki so botrovali tej nesreči. Pri tem naj misli na to, da se lahko morda že jutri tudi njemu pripeti takšna ali pa hujša nezgoda.

RAZMISLIMO!

Razmišljajo pa naj vsi v kolektivu, še posebej vodje in organizatorji dela in ne nazadnje izvajalci del na delovnih mestih s povečano stopnjo nevarnosti in pomislijo, da imata življenje in zdravje veliko ceno.

Mar se moramo učiti res samo na napakah? Ali ni cena takšnega učenja prevelika?

Francka Jurjevec, var. inž.

Materialna škoda na električni napeljavi po nezgodi — Foto: A. Klemenšek

(Nadaljevanje s 4. strani)

S seje komisije za spremljanje in predlaganje ukrepov za likvidnost podjetja

Dne 8. 1. 1976 je bila 17. seja komisije za spremljanje in predlaganje ukrepov za likvidnost podjetja.

Po pregledu sklepov 16. seje, bila je 2. 12. 1975, ter sprejemu nekaterih dodatnih sklepov je komisija obravnavala trenutno najbolj aktualno vprašanje podjetja — stanje vezanih obratnih sredstev, analizirala pregled zapadlih obveznosti in terjatev ter sprejela sklepe o plačilu najnujnejših obveznosti.

Pomembnejše sklepe objavljamo v skrajšani obliki.

1. Pri ugotavljanju stanja vezanih obratnih sredstev je sprejela sklep, s katerim zahteva, da se zaloge glede na poprečno mesečno proizvodnjo do konca I. polletja 1976 zmanjšajo, in sicer:

v TOZD Tovarna pohištva Pameče

- pri podbojih od 11,34 na 6-mesečno poprečno proizvodnjo
- pri oblogah od 7,50 na 4-mesečno poprečno proizvodnjo

v TOZD Tovarna oken Podvelka

- pri oknih od 10,40 na 6-mesečno poprečno proizvodnjo
- pri furniranih vratnih krilih od 4,60 na 4-mesečno poprečno proizvodnjo
- pri masivnih podbojih od 4,50 na 4-mesečno poprečno proizvodnjo
- pri klasičnih oknih od 5,70 na 4-mesečno poprečno proizvodnjo

Za doseg teh ciljev so zadolžene prizadete TOZD, prodajni sektor in tehnični sektor za lesno industrijo.

2. Pri ugotavljanju stanja terjatev in obveznosti je komisija ugotovila, da je akcija za zmanjšanje odpisa terjatev v glavnem uspela, saj so se terjatve do kupcev zmanjšale za približno 50%, sorazmerno pa tudi naše obveznosti do dobaviteljev.

Na osnovi teh podatkov je komisija sprejela sklep o poravnavi najnujnejših obveznosti po prioritetenem redu in nabavi najnujnejših osnovnih sredstev, ki so nujna za proizvodnjo in ki so bila planirana v investicijskih programih v letu 1975.

Erika Pečnik

Rekonstrukcija nezgode: Zakaj tako neprevidno? — Foto: A. Klemenšek

GOZDNI OBRATI ZA KOOPERACIJO

Kmetje, lastniki gozdov slovenjegraškega gozdnogospodarskega območja so s 1. januarjem 1976 ustanovili obrate za kooperacijo. Na zborih članov so v mesecu decembru sprejeli statute obratov in izvolili predstavnike v zbere delegatov.

Sedaj tečejo pospešena dela za konstituiranje strokovnih služb obratov, ki morajo biti končana v mesecu januarju.

Pri organiziranju obratov za kooperacijo smo poleg zakonskih določil, ki so nas obvezovala, upoštevali tudi priporočila SZDL SRS in občin, Združene zveze Slovenije, predvsem pa želje gozdnih posestnikov. Dosedanje uspešno sodelovanje v gozdnih obratih in

TOZD gozdarstvo nas je pri delu vedno znova postavljalo pred odgovorno nalogo, da bo nova oblika organiziranosti gozdnih posestnikov še uspešnejša, kot je bila dosedanja.

Da bi v tem uspeli, so nas vodila predvsem naslednja načela:

— obrat za kooperacijo mora ustrezati vsem zahtevam o gozdovih;

— gozdnim posestnikom morajo biti zagotovljene vse samoupravne pravice;

— obrat mora imeti tak obseg, da bo zagotovljeno čim uspešnejše delo;

— stroški obrata v danih razmerah ne smejo biti višji kot dosedanji stroški gospodarjenja pri TOZD;

— kadrovska zasedba mora biti taka, da bo obrat lahko samostojno opravljal vse naloge, ki jih je do sedaj za gozdne posestnike opravljala TOZD gozdarstvo;

gočilo, da se je gospodarjenje z gozdovi v območju poenotilo. Ne glede na organizacijske oblike mora tudi v prihodnje ostati vedno prisotna enotnost gozdnogospodarskega ob-

Ob zaslužni malici — Foto: D. Pisnik

Mini intervju

Za vsako organizacijo združenega dela je začetek leta zelo zanimiv in poln pričakovanja. Sklepajo se pogodbe o prodaji izdelkov in ugotavljajo obeti za uspešnost leta. Zanimalo nas je, kaj nam bi o obetih za letošnje leto povedali v prodajnem sektorju, zato smo obiskali vodjo le-tega, tovariša Ivana Konečnika in mu postavili nekaj kratkih vprašanj.

Kakšno je stanje na tržišču?

Neugodna gospodarska situacija, zmanjšanje investicij v gradbeništvu in pritiski proizvajalcev sorodnih izdelkov na tržišču bodo tudi v letošnjem letu predstavljali problem prodaje naših izdelkov, predvsem stavbnega pohištva.

In kakšne so možnosti prodaje?

Ponujajo se ugodne možnosti za izvoz naših izdelkov, predvsem rezanega lesa, kjer dosegamo sprejemljive cene. Realne so tudi možnosti za izvoz stavbnega pohištva, predvsem stenskih oblog in SUMO vrat. Vendar je za nas nesprejemljiva cena za te izdelke, saj z izvozom 50% proizvodnje, za kar so možnosti, ne bi pokrili niti stroškov materialov za izdelavo.

Po dogovorih s Slovenijalesom računamo, da bo ta prevzel prodajo 50% proizvodnje stavbnega pohištva in izvoz žaganega lesa. Od ostanka smo pogodbeno vezali približno 60%. Problemi pa nastajajo pri prodaji klasičnih in finaliziranih oken. Prodajo finaliziranih oken vezemo pogodbeno preko gradbenih podjetij, ki pa od nas zahtevajo tudi montažo naših proizvodov.

Kako prodajate?

Ponudbe pošiljamo gradbenim podjetjem za različne objekte. Nekatere od teh so sprejete in to nam zagotavlja sprejem in prodajo naših finaliziranih oken in vrat. Vsi pokazatelji prodaje in povpraševanja nam kažejo, da bo potrebno začeti razmišljati o postopni preusmeritvi proizvodnega programa v TOZD Tovarna stavbnega pohištva Radlje, ker klasična okna niso več sprejemljiva na tržišču.

Kako je z našimi predstavništvi?

Lastna predstavništva imamo odprta v Ljubljani, Zagrebu, Splitu in skladišče v Beogradu, ki razen maloprodaje opravlja tudi naloge predstavništva. V naši politiki navezovanja stikov in sodelovanja z gradbenimi podjetji odigravajo predstavništva odločilno vlogo. Zaradi utrjevanja in usklajevanja dela predstavništva v prihodnosti ne nameravamo odpirati novih, še posebej zato ne, ker nam bodo obstoječa predstavništva že v prihodnjem letu angazirala celoten program.

Z odgovori smo bili zadovoljni in upamo, dragi bralci, da ste tudi vi.

Urednik

— organizacijska oblika posameznega obrata se mora prilagoditi dejanskim potrebam in možnostim, ki izvirajo iz proizvodnih zmogljivosti gozdnogospodarskega obrata;

— težiti moramo, da med obrati ne bo večjih razlik, predvsem takih, ki vplivajo na stroške gospodarjenja ter s tem postavljajo gozdne posestnike v neenak položaj;

— obrati za kooperacijo naj se ustanovijo po občinah, ker se s tem istočasno površinsko pokrivajo z območjem kmetijskih zadrug, kar bo v veliki meri olajšalo medsebojno sodelovanje.

Na osnovi zgoraj naštetih načel smo organizirali štiri obrate za kooperacijo, in to:

OK Slovenj Gradec,
OK Ravne na Koroškem,
OK Radlje ob Dravi in
OK Dravograd.

Sistemizacija delovnih mest je prilagojena velikosti obrata, tako da zagotavlja uspešno gospodarjenje, samostojno izvajanje vseh del in popolno samoupravo.

Obrati za kooperacijo morajo imeti že na samem začetku vse osnovne materialne pogoje za uspešno delo. Pri delitvi premoženja med TOZD in OK je treba to upoštevati.

Za izvedbo nalog so zadolžene komisije, sestavljene iz delavcev in kmetov po TOZD.

Skupno gospodarjenje, ki je trajalo dvanajst let, je z rezultati prav gotovo dokazalo, da je bila takratna odločitev pravilna.

Enotno reševanje vseh proizvodnih problemov, ne glede na sektor lastništva, je omo-

možja. Le na ta način bomo lahko zagotovili smotrno gospodarjenje z gozdovi, kar je osnovna naloga tako TOZD za gozdarstvo kot obratov za kooperacijo.

Kakšne obrate za kooperacijo imamo, kako so organizirani, kako delajo in kako so z njimi zadovoljni ustanovitelji-kmetje — bomo poročali v naslednjih številkah »Viharnika«.

Janez Kozelj, inž.

Linorez, Berta Pušnik. Osnovna šola neznanih talcev, Dravograd

Kako in koliko štipendije

Leto 1974 je potekalo v znamenju družbenega dogovarjanja in sprejemanju samoupravnih sporazumov o štipendiranju dijakov in študentov po enotnih kriterijih za celo Slovenijo.

Sklenjeno je bilo, da z družbenimi sredstvi v vsaki občini gospodari skupna komisija, sestavljena iz delegatov združenega dela in SIS.

Določila samoupravnega sporazuma veljajo le za tiste organizacije združenega dela, ki so sporazum podpisale ali pristopile kasneje. Podpisnice sporazuma so se sporazumele in se obvezale, da bodo združevale sredstva v skupnem skladu za štipendiranje v višini 0,5% od združene mase bruto doseženih osebnih dohodkov. Iz sklada združenih sredstev se del sredstev, če je potrebno, preliva v solidarnostni sklad v republiškem merilu.

Štipendije delimo na kadrovske štipendije, ki jih razpisujejo TOZD in SIS, štipendije oziroma vajeniške nagrade v času učnega razmerja, in na štipendije iz združenih

sredstev pri občinskih skupščinah. Višina kadrovskih štipendij je določena s samoupravnim sporazumom po točkovni lestvici. Nanjo vpliva učni uspeh štipendista. Spodnja meja je 350 točk, zgornja 500 točk za dijake in učence, za študente pa 450 točk in največje število — 850 (za odličen uspeh).

Vrednost točke se spreminja posebej za vsako koledarsko leto: 1975 1,25 din, 1976 1,56 din (predvidena višina).

Na višino kadrovskih štipendij vpliva tudi intenzivnost študija, kar velja predvsem za študente.

Štipendije iz sklada združenih sredstev razpisujejo vsako leto skupne komisije podpisnic v posameznih občinah. Te so namenjene predvsem tistim učencem, dijakom in študentom, ki si ne morejo pridobiti kadrovske štipendije, ter tistim, ki s kadrovskimi štipendijami nimajo zagotovljenih osnovnih življenjskih stroškov.

kot štipendisti iz delavskih družin. Do takih razlik prihaja zaradi faktorja, oziroma odmerjene osnove, ki se že več kot deset let ni spreminila. Tako izračunani poprečni mesečni dohodki na člana družine pa so izredno nizki.

Vas bralce bo verjetno najbolj zanimalo, kako si lahko izračunate višino štipendije za vaše otroke. Morda vam bodo kaj pomagali trije primeri izračuna višine štipendije (višine življenjskih stroškov veljajo za lansko leto).

Primeri izračuna višine štipendije za leto 1975

1. Primer: študent štiričlanske družine — prejema otroški dodatek

očetov zaslužek	35.360 din
zaslužek matere	42.220 din
skupni letni dohodek	77.580 din
$77.580 : 48 = 1615$	
poprečni mesečni dohodek na družinskega člana je 1.615 din	
polovični mesečni dohodek, ki so ga starši dolžni prispevati, znaša	807 din
otroški dodatek	+ 320 din
študentov dohodek	1.127 din
življenjski stroški dohodek študenta	1.650 din
	— 1.127 din
štipendija do katere je študent upravičen	523 din

2. Primer: dijak petčlanske družine, starši so kmetje v nižini, faktor je 5

Dohodek je odmerna osnova
 $3.400 \text{ din} \times 5 = 17.000 \text{ din}$ — letni dohodek

Dohodek razdelimo tako, da pomnožimo število članov (5) družine z meseci (12)
 $17.000 : 60 = 282 \text{ din}$

mesečni dohodek člana znaša	282 din
polovični mesečni doh., ki so ga starši dolžni prispevati	141 din
življenjski stroški dijaka, ki biva izven kraja šolanja	1.550 din
prispevek staršev se odšteje	— 141 din
višina štipendije, do katere je dijak upravičen	1.409 din

3. Primer: dijak, tričlanske družine, oče zaposlen, imajo manjšo kmetijo, dijak je učenec v gospodarstvu in prejema 500 dinarjev mesečne nagrade

očetov letni dohodek	54.000 din
odmerna osnova je 340 din	
pomnožena s faktorjem 5	1.700 din
skupaj letni dohodek	55.700 din

Dohodek razdelimo tako, da pomnožimo število družinskih članov z meseci ($3 \times 12 = 36$)
 $55.700 : 36 = 1.548$

polovični mesečni dohodek, ki so ga starši dolžni prispevati, znaša	774 din
učna nagrada	500 din
dohodek dijaka	1.274 din
življenjski stroški dijaka	1.550 din
dohodek dijaka	— 1.274 din
višina štipendije, ki pripada dijaku	276 din

V letu 1976 prevzema štipendiranje iz skupnih sredstev v celoti za vse občine na področju Skupnosti za zaposlovanje Velenja njena strokovna služba, v občinah Slovenj Gradec, Ravne na Koroškem, Dravograd, Radlje ob Dravi, Velenje in Mozirje.

Kandidati za štipendije in dosedanji štipendisti bodo pravočasno in učinkovito obveščeni o delu strokovne službe in skupnih komisij podpisnic družbenega dogovora in samoupravnih sporazumov o štipendiranju.

Jana Hribar, Velenje

Življenjski stroški v letu 1975 in predvideni življenjski stroški v letu 1976

Solanje izven kraja bivanja	Vozači več kot 25 km v eno smer	Bivanje v kraju šolanja
1975		
Študentje	1650 din	nižji za 300 din
Dijaki in učenci v gospodarstvu	1550 din	nižji za 300 din
1976		
Študentje	2100 din	nižji za 450 din
Dijaki in učenci v gospodarstvu	1950 din	nižji za 450 din

Pri izračunu štipendije se kot osnova upoštevajo mesečni življenjski stroški učencev v gospodarstvu, dijakov in študentov. Pri tem se upošteva, da k stroškom šolanja prispevajo starši polovico poprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana, otroški dodatek, morebitna davčna osnova na zemljišče, učna nagrada, pokojnina, ki jo dijak ali študent prejema po umrlem očetu ali materi (ta se v celoti upošteva kot dohodek štipendista). Za poročene študente in matere samohranilke se upošteva mnenje socialnega skrbstva. Če tega mnenja ni mogoče dobiti, se obračunava višina štipendije po kriterijih sporazuma.

Pri izračunavanju štipendij štipendistom iz kmečkih družin se upošteva odmerjena osnova, pomnožena s faktorjem, ki pa je za vsako občino različen. Iz prakse je ugotov-

ljeno, da dobivajo dijaki in študentje iz kmečkih družin neprimerno višje štipendije

Osamelec, tuš

PREJELI SMO

Skupščina občine Slovenj Gradec nam je poslala dopis s sklepi seje zbora združenega dela, ki je bila dne 27. decembra 1975, z željo, da s temi sklepi seznanimo naše bralce. Objavljamo sklepe v nekoliko skrajšani obliki:

— Vse organizacije združenega dela si morajo prizadevati za uresničevanje stabilizacijskih programov, smotno izkoriščati sredstva za poslovne izdatke — izdelati je treba analizo vseh stroškov, ki vplivajo na negativne rezultate poslovanja.

— Skrbeti je treba za formiranje sredstev za reprodukcijo in posodabljanje proizvodnih procesov, izboljševati organizacijo in sistem nagrajevanja po delu.

— Večjo skrb je treba posvečati kvaliteti in selekciji proizvodov.

— OZD se morajo pri zaposlovanju novih kadrov strogo držati dogovorjenih meril o številu zaposlenih.

— Pri delitvi dohodka je treba paziti na razmerje med sredstvi za osebno potrošnjo in sredstvi za razširjeno reprodukcijo.

— Skrbeti je treba za povečanje izvoza izdelkov, pri uvozu pa se usmeriti le na repromateriale, ki jih iz domače proizvodnje ni mogoče dobiti.

— Pri ugotavljanju dohodka je potrebno zaradi realnejše ocene upoštevati odpise sredstev zapadlih terjatev.

— Zaradi naraščanja zaloga morajo delovne organizacije Gorenje-Fecro, Tovarna pohištva Pameče, Tovarna meril Slovenj Gradec in Prevent analizirati in oceniti smotnost svojih proizvodnih programov.

— Sredstva za stanovanjsko izgradnjo se naj sproti izločajo na poseben račun sredstev za stanovanjsko izgradnjo. Višina prispevne stopnje in koriščenje teh sredstev bosta urejena s posebnim samoupravnim sporazumom.

Uredništvo

ZAHVALA

Ob smrti očeta Danila Langusa se iskreno zahvalujemo delovni skupnosti LESNE SLOVENJ GRADec, gozdarstvo in lesna industrija, za venco in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Danilo Langus, sin

OPRAVIČILO

V Viharniku št. 3 je v prispevku avtorice dipl. inž. Marije Sekirnik pod naslovom Nove oblike izobraževanja prišlo do večjih napak. Napake je zakrivila redakcija. Primer: v tretjem odstavku na strani 7 piše: In, ali bo gojenje še delo v prihodnosti. Pravilno se bi moralo glasiti: Poiskati pa moramo odgovor na vprašanje, v kakšnem obsegu, kar bo delo v prihodnosti. Avtorici in bralcem se opravičujemo.

Uredništvo

Ivan Kotnik: Težki, a vseeno lepi časi so bili to... — Foto: F. Jurač

Bili so lepi a tudi težki dnevi

Mož, ki smo ga obiskali, da bi ga lahko predstavili, 52-letni Ivan Kotnik, je eden tistih delavcev naše delovne organizacije, ki je bil predčasno upokojen v lanskem letu.

Sečnjakov Ivan, kot mu po domače pravijo domačini na Selah, je bil prvi otrok številne Sečnjakove družine. Ker je bilo pri hiši 11 otrok, je moral Ivan kot najstarejši prvi s trebuhom za kruhom. Prvo zaposlitev leta 1948 je našel pri takratni kmetijski zadrugi Sele, kjer je opravljal delo lesnega manipulanta, po nekaj letih pa je bil premeščen v kmetijsko zadrugo Pameče. Leta 1956 si je poiskal službo pri Koroškem gozdnem gospodarstvu, od tam je bil premeščen v Lesno industrijsko podjetje Mušenik, kjer je delal kot skladiščnik žaganega lesa polnih 12 let. Njegovo zadnje delovno mesto je bilo v TOZD Zaga Otiški vrh. Opravljal je delo merilca žaganega lesa.

»Če se spominjam prehojene življenjske poti, se ne morem kaj prida pohvaliti. Težki in trdi časi so bili. Na delovnih mestih nismo poznali niti polovico tega, kar imajo delavci danes,« pravi Ivan Kotnik. Spominja se težkih časov med NOB, ko je kot mlad fant odšel v pratizane leta 1944 kjer je opravljal odgovorno nalogo kurirja na postaji TV 11.

Ob upokojitvi mu je edina želja, da bi njegova pokojnina naraščala vsaj tako hitro kot cene.

Tekst in foto: Franc Jurač

Človeška solidarnost ni zgolj fraza

Po pogrebu gospodarja zgorela hiša. Sedemčlanska družina ostala brez strehe nad glavo — širša družbena pomoč.

Breznikova kmetija na Zelen bregu nad Ravnami na Koroškem je bila lani februarja dvakrat v enem tednu zavita v črnino. 19. februarja so pokopali gospodarja Pavla Miheva, in kot da nesreče še ni dovolj, jim je 21. februarja zgorela hiša, iz katere niso mogli veliko rešiti.

Ker je ostala Breznikova gospodinja 42-letna Frančiška Mihev na velikem posestvu sama s šestimi otroki, je bila nujno potrebna pomoči. Prvi so jim priskočili na pomoč sosede; stanovanje so jim nudili sosedi Komajštrovi. Ko so za tragedijo Breznikovih zvedeli še drugi ljudje, je pričela prihajati pomoč, v denarju in v oblačilih. Na pomoč so priskočile še delovne organizacije in društva, ki so zbirala pomoč za Breznikove. Na osamljeni in uničeni kmetiji Breznikovi niso ostali sami.

Med prvimi so pričele z zbiralno akcijo delovne organizacije v Mežiški dolini; na naslov Breznikovih so pričeli pošiljati denar in obleko posamezniki. Da bi Breznikovim

Frančiška Mihev: Ne vem, kako se naj zahvalim vsem, ki so nam pomagali — Foto: F. Jurač

čimprej pomagali in omilili nesrečo, so na pobudo OO ZZZB NOB Ravne na Koroškem imenovali gradbeni odbor za zgraditev nove stanovanjske hiše, odbor ZZZB pa jim je priskrbel kamp priko-

(Nadaljevanje na 9. strani)

Srečanje borcev Zidanškove brigade

V avli osnovne šole »Miloša Zidanška« v Šmartnem pri Slovenjem Gradcu so se konec meseca januarja v počastitev 32. obletnice ustanovitve brigade Miloša Zidanška srečali preživeli borci in svojci padlih borcev, med njimi je bil predsednik odbora XI. SNOUB »Miloš Zidanšek« Alojz Vindiš-Dunda. O prehojeni poti te revolucionarne partizanske enote je pripovedoval politkomisar Zidanškove brigade Franta Komelj, ki je obudil spomine na težke in borbene dni prehojene poti. Po kulturnem programu, ki so ga pripravili učenci osnovne šole, ki nosi ime po heroju Milošu Zidanšku, so vsem preživelim borcem podarili v spomin knjigo Mirka Fajdige »Zidanškova brigada«. Med preživlimi borci je bilo precej naših, danes že upokojenih delavcev.

Tekst in foto: Franc Jurač

Naš upokojenec Avgust Krebel iz Mislinje, borec Zidanškove brigade, sprejema knjigo Mirana Fajdige »Zidanškova brigada«

(Nadaljevanje z 8. strani)

lico, v kateri so lahko začasno stanovali.

»Ko so ljudje zvedeli za našo nesrečo, so nam takoj pričeli pomagati. Prav to, zavest, da v stiski nismo ostali sami, nam je bilo v veliko pomoč. Sama ne vem, kako naj bi se ljudem zahvalila. Pomagali so nam vsi: delovne organizacije v Mežiški dolini, posamezniki, sosede. Veliko pomoči nam je nudila TOZD Gozdarstvo Ravne na Koroškem. Na pobudo direktorja tovariša Jožeta Logarja so njihovi delavci opravili brezplačen posek lesa za hišo, opravili izvleko lesa iz gozda ter opravili izkope za temelje nove hiše.«

»Kaj pomeni človeška solidarnost, lahko prav gotovo vidimo v primeru Breznikovih z Zelen brega; solidarnost prav gotovo ni le fraza.« Tako pravi direktor TOZD Gozdar-

Jože Logar, predsednik gradbenega odbora — Foto: F. Jurač

Danes imajo Breznikovi novo streho nad glavo — Foto: F. Jurač

stvo Ravne na Koroškem, ki je imel kot predsednik gradbenega odbora prav gotovo veliko zaslug, da stanujejo danes Breznikovi v novi hiši.

»Ko je Breznikove februarja lani doletela nesreča, ko so ostali brez vsega, smo menili, da jim je nujno potrebna pomoč. Takoj smo šli v akcijo. Najprej smo Breznikovim priskrbeli najnujnejše, nato imenovali gradbeni odbor pri občinskem odboru ZZB NOB in pričeli z zbiralno akcijo po delovnih kolektivih. Moram povedati, da smo povsod naleleti na razumevanje. Veliko delovnih organizacij bi lahko naštel, ki so tako ali drugače pomagale pri gradnji nove hiše, vendar pa moram reči, da je največ pomoči prišlo iz našega gozdarskega obrata. Našim delavcem gre vsa zahvala za pomoč pri izgradnji Breznikove hiše. Omeniti moram Avtoprevoz Dravograd, zasebnega avtoprevoznika Antona Lužnika iz Prevalj, predvsem pa zasebnega obrtnika Milana Pandeva, ki je prevzel gradbeno delo. Njemu gre zasluga, da so Breznikovi v tako kratkem času dobili novo hišo. Sedaj, ko so Breznikovi v novi hiši, bo treba misliti še na gradnjo novega hleva, ker je stari dotrajan. Tu bo morala

priskočiti na pomoč kmetijska zadruga s posojilom,« nam je pripovedoval Jože Logar.

Breznikovi niso več sami in brez vsega, človeška solidarnost pa je ponovno opravila izpit.

Tekst in foto: Franc Jurač

Linorez, Milan Kravs, Osnovna šola neznanih talcev Dravograd

PORTRET SODELAVCA

Adi Rošer

Biti za volanom in voziti tovornjak je prav gotovo težak in odgovoren poklic. Mnogi mislijo, da je takšno delo užitek in da ga ti ljudje opravljajo z lahkoto. Pa ni tako. Je sicer lep, toda težak in odgovoren. Najraje se za ta poklic odločajo mladi ljudje. Eden takih, ki je že v šolskih klopih sanjaril, da bi v življenju najraje sedel za volanom, je 22-letni Adi Rošer iz Spodnjega Doliča pri Mislinji. Najklučje je hotelo, da sva se srečala na gozdno-kamionski cesti, kjer je bil njegov tovornjak težko naložen s hlodovino. Sam pri sebi sem mislil, ali je sploh mogoče, da lahko tako težko naložen kamion vozi po ozki, po vrhu tega pa še spolzki gozdni kamionski cesti, ne da bi se zgodila nesreča. Pa sem se motil. Vse to je odvisno le od šoferja, njegove sposobnosti in seveda vozila.

Adi Rošer: Če si na vse pripravljen, se ti nesreča skoraj ne more pripetiti

Ker sem opazil, da Adi Rošer, sicer zaposlen pri TOZD Transport in servisi v Mislinji, z dušo in telesom opravlja svoj poklic, nisem mogel mimo tega, da z njim ne bi malce poklepetal.

»Vam je poklic šoferja všeč in zakaj ste se odločili prav zanj?«

»Že v mladih letih sem sanjaril, da bom, ko bom velik, postal šofer. Čeprav sem se rodil v kmečki družini, me je avtomobilizem že v otroških letih navdušil. Odločil sem se za šoferja. Prvo šofersko izkušnjo mi je nudila JLA, ko sem služil vojaški rok. Tam sem opravil vse potrebne izpite, po vrnitvi od vojakov pa sem dokončal še zahtevano izobrazbo.«

»Se vam zdi, da je vaš poklic težak?«

»Je in ni. Največ je odvisno od tega, kako ga opravljaš. Zdi se mi, da noben poklic ne more biti težak, če ga opravljaš z ljubeznijo. Reči moram, da sem na svoje delo ponosen, kar mi daje moč, da ga opravljam z ljubeznijo.«

»Pravimo, da je šofer z eno nogo v ječi, z drugo pa v grobu. Kaj vi mislite — ali je to res?«

»Velikokrat sem to slišal tudi jaz in mislim, da to do neke mere drži. Ker se danes na naših cestah odvija velik promet, mora biti človek na cesti izredno previden. Še vedno se dogaja, da vozniki motornih vozil, zlasti amaterji izsiljujejo prednost, kar spravlja v nesrečo druge udeležence prometa. Marsikdaj bi lahko preprečili hude prometne nesreče, ki se končajo včasih tudi s smrtjo ali težkimi telesnimi poškodbami.«

»Ali vas je strah, kadar vozite po slabih gozdnih kamionskih cestah?«

»Vsaka vožnja je nevarna, pa naj bo to na gozdnokamionski cesti ali pa na asfaltu. Če je vozilo sposobno za promet, potem ni bojazni, da bi prišlo do nesreče. Imamo pa še precej gozdnokamionskih cest, ki so ozke ali kako drugače nevarne. Na vse to pa se je treba pripraviti in upoštevati vse nevarne okoliščine. V takem primeru do nesreče skoraj ne more priti.«

Tako pravi Adi Rošer. Ko sem ga povprašal, kaj si v svojem poklicu želi, je odgovoril:

»Ničesar drugega kot to, da bi bil na svojem delovnem mestu marljiv in vesten, da ne bi imel nikoli kakšne nesreče. Zavedam pa se, da je vse to odvisno od mene samega.«

K tej njegovi želji naj pripišemo samo še to: tudi mi mu želimo, da bi se mu skromne želje zares uresničile.

Tekst in foto: Franc Jurač

Mladoletnice — Foto: J. Kozelj

ŠPORTNE IGRE LESNE '75

Novembra 1975 smo s plavanjem kot zadnjo disciplino zaključili športne igre LESNE '75.

Ugotavljamo lahko, da postajajo naše igre iz leta v leto bolj množične, raste pa tudi kvaliteta tekmovanj. Od skupno 20 TOZD se jih je 18 udeležilo tekmovanj. V vseh disciplinah je nastopilo 80 moških in 12 ženskih ekip. Od 2263 zaposlenih v LESNI Slovenj Gradec se je tekmovanj udeležilo 608 delavcev ali 27 %.

Nastopajoči po disciplinah:

	Smučanje	Kegljanje	Odbojka	Šah	Mali nogomet	Streljanje	Plavanje
Moški	81	94	80	75	112	61	62
Ženske	9	9	6	5	—	6	6
Skupaj	90	103	86	80	112	67	68

Pismo ljubitelja narave

V začetku leta sem prvič dobil v roke vaš časopis »Viharnik«. Z veseljem sem prebiral novice, ki jih je prinašal časopis.

Mladost sem preživel na kmetiji, obdani z gozdom in pticami. Njihovo petje je bilo moje vsakodnevno razvedrilo. Morda prav od tod izvira moja ljubezen do narave in ptic, saj sem jih lahko vsak dan in v vsakem letnem času opazoval.

Naj pričnem kar z januarjem. Ko sem hodil po gozdu in nabiral izpod snega drva in dračje, sem mnogokrat našel na starih panjih gobe v lepih naravnih barvah. Njihove lepe in zanimive oblike sem uporabljal za izdelavo podstavkov, na katere sem pritrtil le-

sene modele ptičev in drugih živali, ki sem jih izrezljal.

V februarju so se ptice oglašale, kakor da bi prosile: »Daj nam malo hrane.«

V marcu je veter tako majal drevesa, kot da jih uči telovaditi v želji, da bi si nabrale dovolj novih moči v koreninah.

V aprilu se mi je iz gozda oglašala kukavica, kakor bi mi želela povedati, da je še živa in da je v deželi že pomlad.

V maju so mi grmiči razkazovali svojo novo poletno obleko.

Mesec junij je bil mesec čebeljih koncertov na smrekah, ki so medile.

Julija so mi poljske in gozdne ptice ponosno razkazovale

Kljub razmeroma visokemu številu nastopajočih bo na posameznih TOZD potrebno poživiti športno dejavnost, za kar so odgovorne OOS in vodstva TOZD.

Prav gotovo ni zadovoljiva udeležba ženskih ekip na naših tekmovanjih, še posebej, če vemo, da je v naših TOZD zaposlenih 604 delavk, tekmovanj pa se je udeležilo le 41 deklet ali 7 %.

Zdrav duh v zdravem telesu

Ko govorimo o športnih tekmovanjih, ne moremo in ne smemo mimo športne rekreacije. Tej dajemo v današnjem času vse večji poudarek. Marsikje dosega na tem področju lepe uspehe, medtem ko pri nas do danes ne moremo govoriti o rekreaciji kot taki, saj je bilo na tem področju zelo malo storjenega.

Ni dovolj delavcu omogočiti letovanje v naših domovih v času letnih dopustov. Potrebno mu je omogočiti tudi športno rekreacijo v prostem času. Razumljivo je, da je v naši delovni organizaciji, saj smo razdrobljeni v treh dolinah in štirih občinah, organizirati športno rekreacijo precejšen problem. Toda začetne korake bomo morali storiti, in to čimprej.

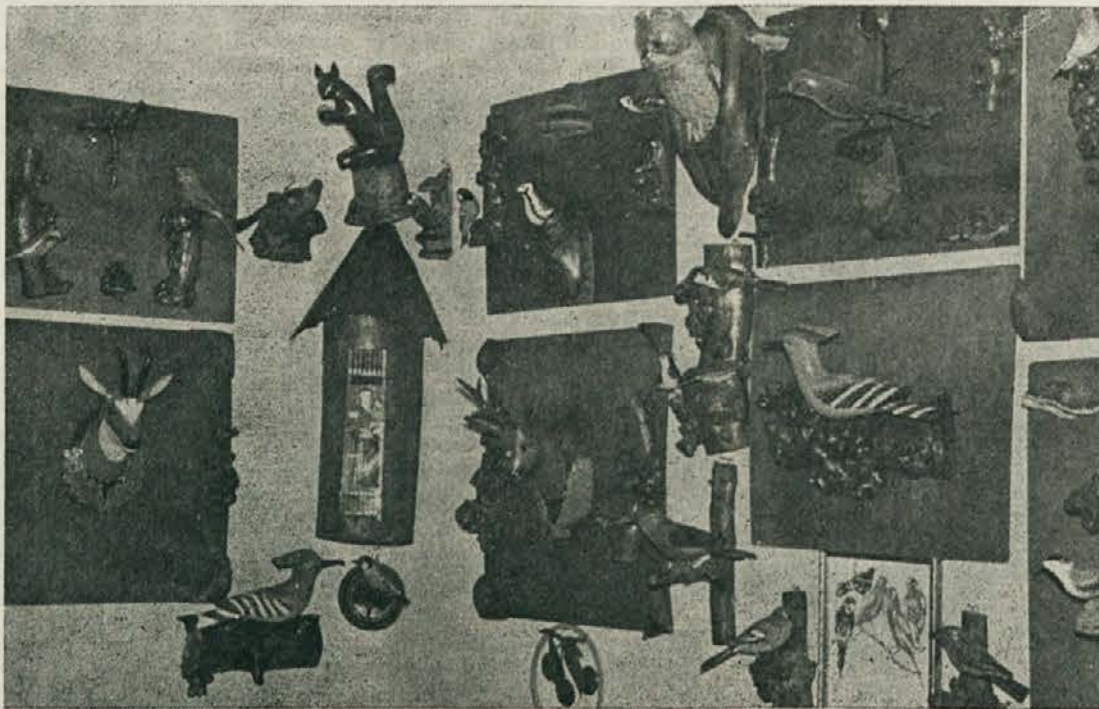
Življenje delovnega človeka danes je več ali manj enolično. Na svojem delovnem mestu sedi ali stoji, kar pomeni, da je njegov telesni napor statičen. V prostem času pa več ali manj sedimo v različnih prevoznih sredstvih, še najpogosteje pa počivamo doma. Pomanjkanje aktivnega gibanja pušča na človekovem zdravju negativne posledice, zmanjšuje življenjsko dobo in delovne sposobnosti.

Iz leta v leto narašča število obolenj srca in ožilja. Ljudje, ki se malo gibljejo, pojedjo več, kot je za njihov organizem potrebno. To zviša telesno zamaščenost in krvni pritisk, padec duševnega in telesnega stanja, večja živčno napetost, ustvarja skoraj idealne pogoje za bolezen današnjih dni — srčni infarkt.

Tako postaja športna rekreacija vse bolj važen regulator med pridobljeno in oddano energijo ter usposablja delovnega človeka za opravljanje dela. Istočasno delavca osebno zadovoljuje, zmanjšuje monotonijo, nastalo zaradi vedno enakih gibov in reakcij pri delu, in če dodamo še širše družbene interese, lahko ugotovimo, da športna rekreacija večja obrambne sposobnosti naših ljudi, spoznamo pravo vrednost športne rekreacije v delovnih organizacijah.

Ob zaključku razmišljanja o pomenu športne rekreacije bi rad dodal še to. Mladi skupnih služb so stopili v akcijo, katere cilj je urediti v eni izmed učilnic stare ekonomske šole neke vrste mini telovadnico oziroma sobo za rekreacijo. V njej bi bile dve mizi za namizni tenis, nekaj šahov in morda improvizirano strelišče. To je seveda le želja in ideja, za katero pa mladi upajo, da bo naletela na razumevanje in pomoč pri njeni uresnitvi.

M & K

Sožitje domiselnosti in naravnih oblik iz lesa

Teško je ugotoviti, zakaj tako slab odziv pri dekletih. Verjetno moramo poiskati vzroke za tak odziv predvsem v premajhni aktivnosti športnih referentov v TOZD ali pa v premajhni podpori vodstev.

Rezultati v posameznih disciplinah: moški

TOZD	Smučanje	Kegljanje	Šah	Streljanje	Odbojka	Mali nogomet	Plavanje	Točke	Mesto
Gozd. Črna	23	17	11	12	12	6	5	86	IV.
Gozd. Ravne	—	11	7	—	—	—	10	28	X.
Gozd. Radlje	7	9	—	—	—	—	—	16	XV.
Gozd. Slov. Gradec	6	10	5	18	7	5	12	62	VII.
Gozd. Mislinje	5	13	—	—	—	—	—	18	XIII.
Gozd. Dravograd	9	—	—	5	—	—	—	14	XVI.
Zaga Mislinje	—	5	8	7	—	7	—	27	XII.
Zaga Otiški vrh	—	—	9	8	—	—	—	17	XIV.
Zaga Vuhred	—	—	—	—	—	—	8	8	XVIII.
TSP Radlje	—	—	10	10	—	8	—	28	X.
TP Prevalje	10	7	—	6	5	21	11	60	VIII.
TP Pameče	12	12	—	13	6	17	—	60	VIII.
TO Podvelka	8	6	—	—	—	—	—	14	XVI.
TIP Otiški vrh	16	15	12	22	10	14	21	110	I.
Transp. servisi	11	20	6	—	15	9	9	70	VI.
Gradb. in turizem	14	14	14	11	9	10	6	78	V.
Nova oprema	13	24	21	9	8	12	17	104	II.
Skupne službe	19	8	17	15	19	11	14	103	III.

Rezultati v posameznih disciplinah: dekleta

TOZD	Smučanje	Kegljanje	Odbojka	Streljanje	Šah	Plavanje	Skupaj	Mesto
TIP Otiški vrh	—	5	—	—	—	7	12	III.
TP Pameče	—	10	—	5	—	—	15	II.
TP Prevalje	—	7	—	—	—	5	12	III.
TP Nova Oprema	5	—	—	—	—	—	5	V.

Želimo si, da bo na športnih igrah LESNA '76 več tekmovalcev, predvsem deklet.

M. K.

KADROVSKE NOVICE

Gibanje kadrov — december 1975

TOZD	Skupaj Zaposleni	Prišli	Odšli	Pro. Ozek	Sirok	Srednja	Višja	Visoka
Gozdarstvo Ravne	55	—	—	17	28	11	—	1
Zaga Otiški vrh	85	1	2	64	17	4	1	—
Transport in servisi	103	1	2	—	92	8	—	—
Gozdarstvo Radlje ob Dravi	187	1	2	69	100	12	2	4
Zaga Vuhred	68	—	—	45	20	3	—	—
Zaga Mušenik	47	1	1	19	21	1	—	—
Gozdarstvo Dravograd	43	1	1	6	32	3	—	2
Gozdarstvo Crna na Koroškem	158	—	—	29	115	12	—	2
Tovarna stavb. poh. Radlje	62	—	—	27	29	6	—	—
TIP Otiški vrh	187	4	3	82	61	40	1	3
Tovarna oken Podvelka	175	4	1	129	39	6	1	—
Zaga Mislinja	58	—	1	35	21	1	—	—
Gozdarstvo Mislinja	84	—	—	10	69	2	2	1
Gradnje in turizem	103	2	9	58	34	8	2	1
Tovarna pohištva Pameče	174	—	1	104	50	19	—	1
Nova Oprema	269	5	1	165	69	31	2	2
CLS Otiški vrh	41	—	—	7	29	4	—	1
Gozdarstvo Slovenj Gradec	79	1	—	25	40	10	—	4
Tovarna pohištva Prevalje	131	1	2	90	29	10	—	2
Skupne službe	185	—	1	15	43	85	18	24
SKUPAJ	2294	22	28	996	936	276	29	48

Za TOZD Gozdarstvo Crna na Koroškem, Nova oprema, CLS Otiški vrh in Tovarna pohištva Prevalje so vzeti podatki za mesec november 1975.

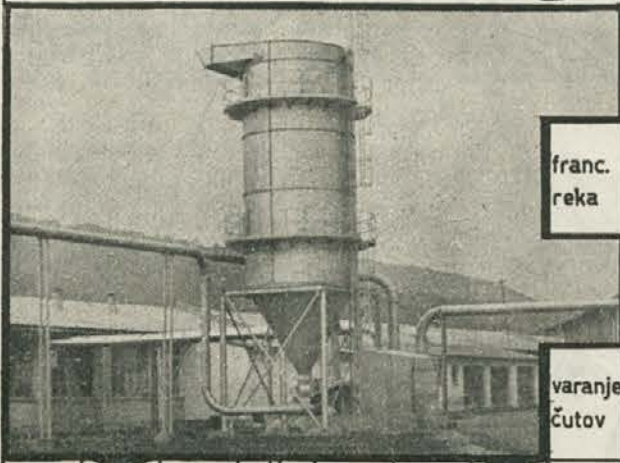

Uredništvo

VIHARNIK izdaja LESNA Slovenj Gradec, Gozdarstvo in lesna industrija. Naklada 5000 izvodov. Komisija za urejanje internega glasila: Marijan Baškovič, inž., Anica Klavž, Andrej Sartelj, dipl. inž. gozd., Ivan Struci, Saša Pirkmajer,

dipl. inž. gozd., Gerta Jernej in Jurij Sumečnik, odgovorni urednik. Tehnični urednik Bruno Znideršič. Objavljenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Tisk in klijšeji CGP Mariborski tisk, TOZD Tiskarna, 62000 Maribor, 1976

Linorez, Alenka Ott, Osnovna šola neznanih talcev, Dravograd

križanka		mučenje	ošab- nost	špijon	sovj. kipar	rešenje	dušik	pokr. v Srbiji		zbor štirih pevcev	izdelki tov. poh Pameče
					M			M			
									egipt. bog	Kranj Španija	
			franc. reka				del pre- bavila Trdina Janez				
			varanje čutov						aluminij antični nar. heroj		
Volt	glavni števnik	nada Albanija					homer- ski junak	365 dni filmska igralka (Sophia)			
poljski pridelek			radij Foerster Anton		Čolnik Sandi bor	umetn. smer v XIX. stol ilovica					
nepis- men človek (množ)							ž. ime angl. zur. minister (Anthony)				
tovarna avtom- obilov Maribor			vrsta igralne karte prvoten		Norve- ška	načinov- ni pristov	pripadn. Anjcev izdelek TO Podvelka			polmer zdrav. rastlina	
nord	pripov. pesem granu- laren		kali j besedi- lo v verzih	jod Nikola Testa	trojanski junak kitajski politik					gr. črka slov. pisec (Cvetko)	
izčrpan človek						Eva Novak član		nag človek žile od- vodnice			
TOZD v Slov. Gradcu				junta znamka nakla- dalca	H				vzklik pri bi- koborbi ž. ime		
osebni zaimek		strupe- ne žu- želke		strd murnu sorodna žival		18. in 16. črka domače živali		kurirji tega le- ta (skr.)		družb. polit. skup- nost	
pritrđil- nica		mesto v Voj- vodini				znamka cementa					
Bitola		hrv. m. ime (Pre- svetli) m. ime			Amper	priimek slov. igralca (Bert)				Romu- nija sorod- nik	
kisik	arabski žrebec		zveza Renault			vzdevek Eisen- howerja češko m. ime		rimski del ig- re pri tenisu	Varaždin east		
joule	zagnan gc črka			Sara- jevo	Japonska Turčija	nevtron veznik		rdeče rjava barva varnost- ni svet			
azijska država			pripadn. gestapa rimski 50							zapored- ni črki recept	
sestavil K. Stra- dovnik	znamka ital. to- vorjakov		apoteka				starejša ženska				